

NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM
GAZDASÁGPOLITIKAI FŐOSZTÁLY
KÖZGAZDASÁGI OSZTÁLY

ÁTTEKINTÉS
az aktuális magyar tőkeviteli folyamatokról

2010. december 30.

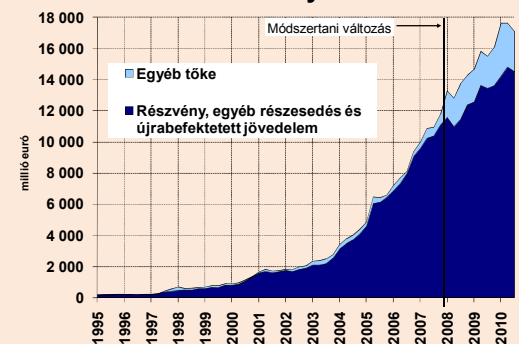
Összefoglalás

- A magyar közvetlen tőkebefektetések külföldi állománya meghaladja a 17,4 milliárd eurót, és egy főre vetítve az egyik legmagasabb a kelet-közép-európai térségben.
- A magyar közvetlen tőkebefektetések külföldi állományának döntő része a szolgáltató ágazatokba és a kőolaj-feldolgozás ágazatban található.
- A magyar közvetlen tőkebefektetések állományának 49%-a Kelet-Közép-Európában található.
- 2009-ben 1 709 millió euró értékű magyar közvetlen tőkebefektetés valósult meg külföldön, ami 368 millió euróval kevesebb, mint az egy évvel korábbi tőke kivitel.
- 2010 első három negyedévében 729 millió euró értékű magyar közvetlen tőkebefektetés valósult meg külföldön, ami 285 millió euróval kevesebb, mint az előző év azonos időszaki tőke kivitel.
- 2010-ben a magyar közvetlen tőkebefektetés külföldön – egyedi, nagy értékű negyedik negyedévi tranzakciók nélkül – vélhetően messze elmaradt az előző évek átlagától. Középtávon évi átlag 2 milliárd euró körüli tőke kivitelt várunk, amely összeget nagyban befolyásolhatják az egyedi, nagy értékű tranzakciók.

Főbb mutatók	Dec. 30.	Időszak
Közvetlen tőkebefektetés állománya külföldön ^{1,2}	17 430	2010. szept.
Közvetlen tőkebefektetés külföldön ²	328	2010. I-III. né.
Közvetlen tőkebefektetés külföldön ²	1 709	2009

1 Időszak végén
2 Milliő eurő

A külföldön befektetett magyar közvetlen tőke állománya

Részletes áttekintés

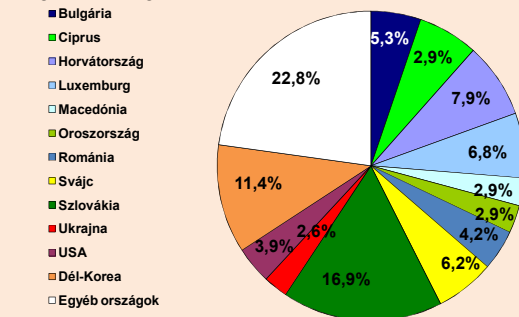
Az 1990-es években a működő tőke beáramlása mellett a tőkeexport egyáltalán nem volt számottevő, az elmúlt években azonban már magyar vállalatok is több milliárd euró értékben hajtottak végre külföldön közvetlen tőkebefektetéseket. Jóllehet Magyarország belátható időtávon belül nettó tőkeimportőr marad, a tőke kivitel jelentősége várhatóan tovább növekszik.

A magyar vállalatok közvetlen tőkebefektetései külföldi állománya 2010 második negyedévének végén 17,4 milliárd euró volt; ebből 14,6 milliárd eurót tett ki a részvény, egyéb részesedés és újra befektetett jövedelem formájú működőtőkebefektetések állománya, 2,8 milliárdot pedig az egyéb tőkée. Az 1 711 eurós egy főre eső magyar állomány Szlovénia (2 759 euró) után a második legmagasabb a kelet-közép-európai térségben; az utóbbi években tapasztalható élenkülés ellenére Csehország (1 023 euró), Lengyelország (652 euró), Szlovákia (2010. június végén 328 euró) és Románia (52 euró) lemaradása még mindig jelentős.

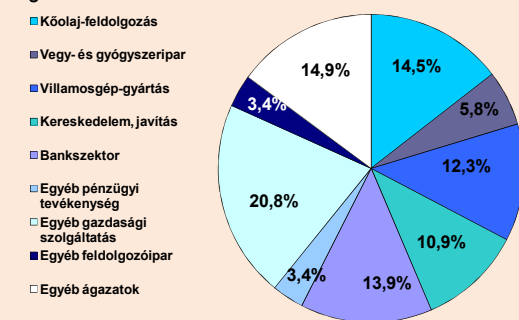
A magyar vállalkozások külföldi közvetlen tőkebefektetései állományának legnagyobb része (2,4 milliárd euró, 16,5%) Szlovákiában található. (Megjegyezzük, hogy az állomány származási ország és ágazatok szerint bontott adatai 2008 végére vonatkoznak.) Meghatározó célpont még Horvátország (1 105 millió euró, 7,7%), Luxemburg (950 millió euró, 6,6%), Ciprus (887 millió euró, 6,2%), Svájc (872 millió euró, 6,1%), Bulgária (738 millió euró, 5,2%), Románia (594 millió euró, 4,2%), USA (545 millió euró, 3,8%), Oroszország (408 millió euró, 2,9%), Macedónia (403 millió euró, 2,8%), Hollandia (316 millió euró, 2,2%) és Olaszország (286 millió euró, 2%). Összességében a magyar közvetlen tőkebefektetések állományának 49%-a Kelet-Közép-Európában található.

A magyar vállalatok külföldi befektetései állományának több mint fele a szolgáltató ágazatokban található (2008 végi adatok szerint 7,5 milliárd euró, 52,7%); az egyéb gazdasági szolgáltatásban (2,3 milliárd euró, 20,8%), a bankszektorban (2 milliárd euró, 13,9%), az egyéb pénzügyi tevékenység (483 millió euró, 3,4%) és a kereskedelem, javítás (1,6 milliárd euró, 10,9%) ágazatban valósult meg a legtöbb magyar közvetlen tőkebefektetés. A feldolgozóiparban a befektetések 36,1%-a található (5,2 milliárd euró, 2008 végén); ezen belül is a kőolaj-feldolgozás (2,1 milliárd euró, 14,5%), a villamosgép-gyártás (1,8 milliárd euró, 12,3%) és a vegy-

A külföldön befektetett magyar tőke állományának megoszlása (2008 végén)
Fogadó országok szerint

Ágazatok szerint

A magyar tőke kivitel alakulása (Éves adatok!)

és gyógyszeripar (834 millió euró, 5,8%) volt a meghatározó.

Az 1999-2008-as adatok szerint az éves magyar közvetlen tőkebefektetés külföldön átlagos értéke 1 357 millió eurót tett ki. 2009-ben a nettó tőke kivétel 1 709 millió eurót ért el, ami az előző évinél 386 millióval kevesebb. A nem adósságeneráló tőke kivételben belül a részvényformájú tőkeexport egyenlege 922 millió euró, míg az újra befektetett jövedelemé 174 millió euró volt. (Az újra befektetett jövedelem az adózott eredmény és a megszavazott osztalék különbsége.) Az adósságeneráló egyéb tőke mozgások egyenlege 613 millió euró volt. 2009-ben fordult elő először, hogy a külföldön történt magyar közvetlen tőkebefektetések értéke meghaladta a magyarországi közvetlen tőkebefektetések értékét.

2010 első három negyedévében a nettó tőke kivétel 328 millió eurót ért el, ami az előző évinél 559 millióval kevesebb. A nem adósságeneráló tőke kivételben belül a részvényformájú tőkeexport egyenlege 319 millió euró (a 2009. első félévinél 215 millióval alacsonyabb), míg az újra befektetett jövedelemé -34 millió euró (a 2009. első félévinél 81 millióval kedvezőtlenebb) volt. Az adósságeneráló egyéb tőke mozgások egyenlege 42 millió euró (a 2009. első félévinél 264 millióval kevesebb) volt.

Az újra befektetett jövedelmek 2004 óta játszanak jelentős szerepet a tőke kivételben, ami természetes velejárója a külföldön befektetett magyar közvetlen tőkebefektetések állománya folyamatos emelkedésének; a 2009. évi részvényjövetelek aránya a nem adósságeneráló befektetések állományához viszonyítva 6,2% volt. 2000-2003 között az újra befektetett jövedelmek mindössze 4,2%-át adták a teljes tőke kivételnek, 2004-2007 között már a 21,6%-át. 2008-ban ugyanakkor a magyar anyavállalatok által kapott osztalék értéke meghaladta a leánycégeik adózott eredményét, így az újra befektetett jövedelem egyenlege negatív lett. 2009-ben a teljes tőke kivétel 10,2%-a volt az újra befektetett jövedelem. A magyar befektetők a külföldön (az előző évben) megtermelt nyereség 92,6%-át utalták haza osztalékként (675 millió euró) 2009-ben, míg 2004-2008 között átlag 80,7% volt ez az arány.

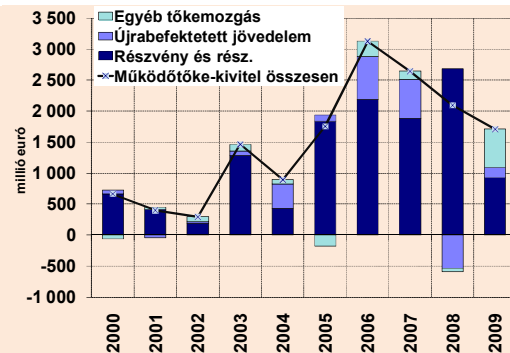
A legnagyobb értékű részvény és egyéb részesedés formájú (nettó) magyar közvetlen tőkebefektetés 2010 első három negyedévében a közép-amerikai országokba (637 millió euró) áramlott. Megemlíthető még, hogy 117 millió euró áramlott az USA-ba, 34 millió euró Romániába. Luxemburgból ugyanakkor nettó 481 millió eurót vontak ki a hazai vállalkozások.

Az ágazatokat tekintve a legtöbb magyar részvénytőke 2010 első három negyedévében a vagyonkezelés ágazatba áramlott (608 millió euró, túlnyomórészt vélhetően a közép-amerikai országokba). Említendő még a vegy- és gyógyszeripar (29 millió euró), a bankszektor (21 millió euró) és a kőolaj-feldolgozás (19 millió euró). A gép- és berendezésgyártásból ugyanakkor nettó 483 millió euró kivonására került sor. A feldolgozóiparból így összesen nettó 440 millió euró kivonására került sor, míg a szolgáltató ágazatokba összesen nettó 758 millió euró áramlott.

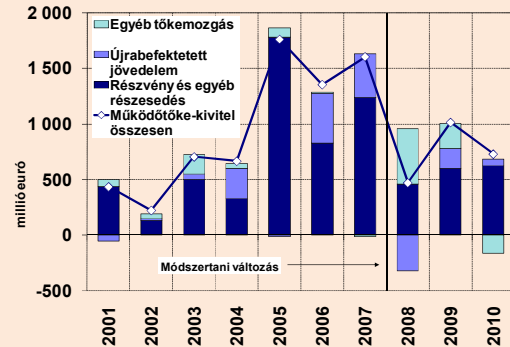
A visegrádi országok és Románia tőke kivétele 2009-ben összességében 19%-kal csökkent az előző évhez képest. Csehország (959 millió euró, -68%), Magyarország (1 709 millió euró, -18%) és Románia (157 millió euró, -16%) esetében is visszaesés következett be, míg Szlovákia tőke kivétele 76%-kal (311 millió euróra), Lengyelorszáé pedig 21%-kal (3 715 millió euróra) nőtt. Hazánk részaránya (24,9%) a V4-ek és Románia teljes tőke kivételéből gyakorlatilag megegyezett a 2008. évivel.

2010 első három negyedévében a visegrádi országok és Románia tőke kivétele összességében 32%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest. Lengyelország (2 033 millió euró, -34%), Magyarország (729 millió euró, -28%), Szlovákia (258 millió euró, -14%) és Csehország (717 millió euró, -46%) esetében visszaesés következett be. Románia tőke exportja – az előző év január-szeptemberi nettó tőke kivonás után – 2010 azonos időszakában 158 millió euró volt. Hazánk részaránya (18,7%) a V4-ek és Románia teljes tőke kivételéből némileg magasabb volt a 2009. első három negyedévinél.

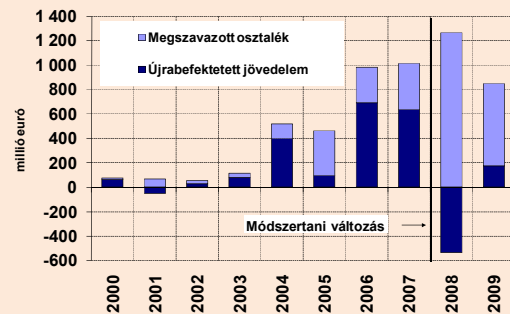
2010-ben a magyar közvetlen tőkebefektetés külföldön – egyedi, nagy értékű negyedik negyedévi tranzakciók nélkül – vélhetően messze elmaradt az előző öt év átlagától (2,3 milliárd euró). Középtávon évi átlag 2 milliárd euró körüli tőke kivételt várunk, amely összeget nagyban befolyásolhatják az egyedi, nagy értékű tranzakciók.

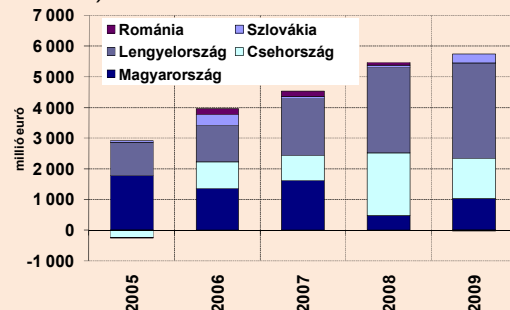
A magyar tőke kivétel alakulása (Első három negyedévi adatok!)

A magyar részvény és egyéb részesedés formájú közvetlen tőkebefektetések jövedelmeinek alakulása

A visegrádi országok és Románia tőke kivétele (Első három negyedévi adatok!)

Adatok forrása: MNB, nemzeti jegybankok

Henger Péter
Nemzetgazdasági Minisztérium
Gazdaságpolitikai Főosztály

1055 Budapest, Honvéd utca 13-15.
Tel.: (1) 374-2734
Fax: (1) 374-2812
E-mail: elemzesi@nfgm.gov.hu